

MEMÒRIA NARRATIVA:

Llagostera, Sala Can Roig - 18 de novembre de 2022

PRIMERA TROBADA PARTICIPATIVA

*Acompanyament del procés participatiu per la creació d'una
Taula de Convivència i Civisme al municipi de Llagostera 2022-2023*

Índex de continguts

INTRODUCCIÓ	3
1. Objectius de la trobada participativa	5
2. El sociograma viu	6
3. El relat de Llagostera	8
Resultats de les entrevistes i punts palanca	8
Què pot arribar a ser la Taula de Convivència i Civisme?	9
Socialització de les estratègies identificats	10
4. L'Espiral Regeneratiu	11
5. Treball en grup: taules d'estratègies	14
a) E1: Nodrir i reforçar el sentiment de pertinença al poble, des de la diversitat	14
b) E2: Abordar els conflictes des d'una perspectiva comunitària i restaurativa	14
c) E3: Teixir relacions de reciprocitat entre persones, col·lectius i espais diversos	15
d) E4: Consolidar un sistema comunitari de regeneració de la convivència i la vida en comunitat	15
6. Cloenda i properes passes	16

INTRODUCCIÓ

Durant l'any 2022, el municipi de Llagostera inicià un procés de participació comunitària enfocat a la realitat de la vila de Llagostera; el seu equip tècnic i polític ha detectat la necessitat de reparar el teixit social i comunitari, identificant les següents mancances en l'actualitat:

- Falta de sentiment de pertinença i d'identitat col·lectiva, d'arrelament territorial.
- Poc reconeixement de la diversitat del poble i, per tant, poca equitat.
- Un teixit social i comunitari desconnectat.
- Un espai públic més aviat deixat i conflictuat.

Amb aquest procés, Llagostera inicia un camí per esdevenir un municipi capaç de mirar-se el conflicte i no escapar, sinó de resoldre'ls de forma assertiva a través del diàleg, l'escolta i l'empatia i obrir una manera diferent d'estar al poble, més sana i present. Com bé sabem, aquesta és una situació en la qual es troba Llagostera, però on també es troben altres municipis d'arreu de la província. Sembla que les lògiques actuals de funcionament humà generen més individualisme, dependència i desconexió que no comunitat, sentiment de pertinença, autonomia i identitat col·lectiva. Els processos participatius i els debats comunitaris permeten mirar-nos el conflicte amb ulls d'infants, i des d'aquí, pensar maneres creatives de solucionar-los de forma conjunta entre la diversitat d'agents.

Imatge 1: Centre cultural Can Roig, on va tenir lloc la primera trobada participativa oberta a la comunitat de Llagostera.

Per obrir aquest procés, la comunitat de Llagostera va organitzar **el passat 18 de novembre, a la sala polivalent de Can Roig, una jornada participativa oberta a tota la població**, amb la intenció de seguir definint quin propòsit i començar a perfilar algunes de les línies estratègiques que podria tenir la Taula de Convivència i Civisme.

El present document recull les dinàmiques, idees i reflexions d'aquesta primera trobada participativa, una jornada que podria ser l'inici per la consolidació d'una proposta transformadora al territori, donant resposta als reptes presents de la comunitat

Per l'organització d'aquesta jornada, i especialment per la sessió participativa descrita a les pàgines següents, el municipi de Llagostera compta amb la **cooperativa Resilience Earth SCCL**, una cooperativa sense ànim de lucre de gestió del canvi, que aposta per la resiliència comunitària, el disseny regeneratiu i l'economia social i solidària com a eines fonamentals per a la transformació social, ecològica i econòmica.

1. Objectius de la trobada participativa

Propòsit general del projecte a Llagostera:

«Catalitzar a Llagostera cap a unes formes de relació basades en el bon tracte i la mirada interseccional, avançant així cap a un municipi més resilient, sa i interconnectat, amb altes capacitats de viure i conviure a l'espai públic.»

Objectius específics de la trobada:

- Presentar el procés participatiu
- Passar-ho bé, parlant de temes que generen conflictes a la comunitat.
- Identificar objectiu, funcions i estructura de funcionament de “La Taula de Convivència i Civisme.”

A la primera trobada participativa que va tenir lloc a Llagostera el passat 18 de novembre, **varen assistir 23 persones de Llagostera** i es va iniciar donant la benvinguda a les participants i socialitzant els objectius de la trobada. Aquest propòsit respon a la necessitat de definir una proposta emergent d'estructura, estratègies i accions per la Taula de Convivència i Civisme.

També es va compartir que aquesta és la primera trobada i que en realitzarem una més a partir del gener del 2023, quan la Taula de Convivència i Civisme disposi de reglament propi.

Imatge 2: Inici de la trobada amb la benvinguda de l'alcalde de Llagostera, Antoni Navarro.

2. El sociograma viu

Un cop presentats els objectius i l'ordre del dia, es va iniciar la sessió realitzant la **dinàmica del sociograma viu**. Aquesta dinàmica ens permet situar a l'espai a les persones en funció del vincle, més proper o més llunyà, que tenen entre elles i conèixer la multiplicitat de rols que varen estar presents a la sessió participativa.

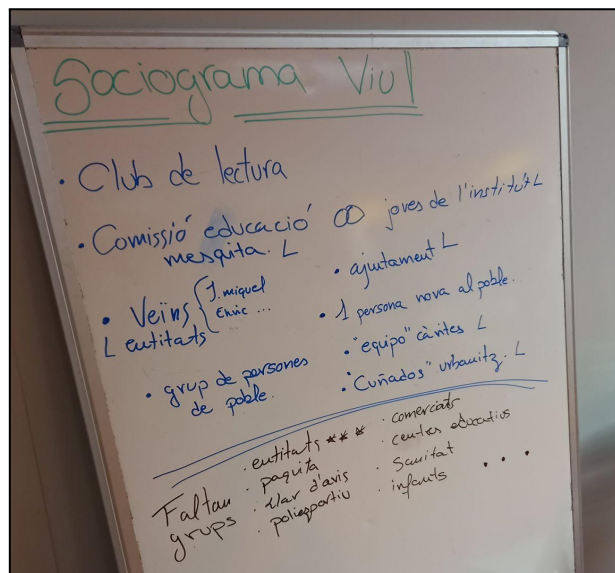
Imatge 3: Sociograma viu a la sala polivalent de Can Roig.

Al sociograma viu de Llagostera varen participar les 23 persones assistents al principi de la trobada. Un cop situades a l'espai, es va demanar als grups que es presentessin breument i expliquessin quina és la relació entre elles. Els grups que es varen presentar i la seva relació varen ser els següents:

- Club de lectura
- Comissió d'educació de la mesquita
- Joves de l'institut
- Ve
- Veïns i veïnes d'entitats
- Ajuntament
- Una persona nouvinguda al poble
- Veïns i veïnes que es coneixen del poble
- Càritas
- Dues persones que son família i viuen a les urbanitzacions

A continuació, varem demanar a les persones si consideraven que faltava algú en aquest sociograma viu. **Les persones assistents van expressar que creien que faltaven els següents grups de la comunitat:**

- Les entitats
- La Paquita (persona del Grup Motor i molt estimada a Llagostera)
- Llar dels pensionistes
- Gent del Pavelló esportiu
- Comerciants
- Centres educatius
- Sanitat
- Infants

Imatge 4: Recull de patrons durant la dinàmica del sociograma viu.

Seguidament, vam identificar els **rols de polinitzadors/es i de líders**, compartint amb les persones que les polinitzadores són aquelles persones que tenen la capacitat de moure's d'un grup a l'altre i fer de pont a la comunitat; alhora, les líders són aquelles persones vistes i reconegudes dins de la comunitat.

Els grups on varen sorgir líders i polinitzadores van ser el **grup de la comissió d'educació de la mesquita, el grup de joves de l'institut, el grup d'entitats, el grup de l'ajuntament, el grup de Càritas i el grup de les urbanitzacions.**

3. El relat de Llagostera

Finalitzada la dinàmica del sociograma viu, les facilitadores van compartir les dades quantitatives de les accions realitzades fins al moment i des de l'inici del procés participatiu a Llagostera:

- **3 reunions amb el Grup Motor**
- **9 entrevistes grupals** a diferents espais de Llagostera: Ca les viudes (cos tècnic, regidora de drets socials i tècnic juventut; parelles lingüístiques, escola d'art, tècniques de l'espai, coordinadores de l'institut i educació); Llar del Pensionista; Urbanitzacions; Mesquita; Esports/Pavelló; Parc de l'Estació i rodalies i Casino.
- En total s'han entrevistat a **39 persones**.

Seguidament, **tres persones del Grup Motor van compartir el relat, els principals resultats i les línies estratègiques** per treballar durant la sessió:

Resultats de les entrevistes i punts palanca

Els punts clau o punts palanca són aquells patrons identificats que, si els treballem amb força des de la comunitat, poden generar canvis positius importants. Aquests punts clau detectats a Llagostera són:

- ★ Existeixen lideratges per part de perfils tècnics i/o polítics (Ex. Esports, Ca les Vídues, Serveis Socials, Centres Educatius, Agent Cívic, entre d'altres.)
- ★ Existeixen lideratges per part de la societat civil organitzada (Ex. Casino, Mesquita, Pensionistes, Urbanitzacions).
- ★ Realitat de famílies en risc d'exclusió social, poc visible i poc reconeguda socialment.
- ★ Violències estructurals que impactant a la vida comunitària i es reflecteixen en els equipaments i espais públics de Llagostera.
- ★ Estratègies de solidaritat i suport mutu dins els col·lectius de Llagostera
- ★ Persones amb la percepció de no sentir-se prou escoltada dins del municipi.

A més a més, d'aquesta primera diagnosi que s'ha fet, va sorgir un possible objectiu o propòsit que podria seguir la comunitat i que podem anar evolucionant durant aquest procés participatiu que estem vivint. Aquest primer propòsit evolutiu i amb el que hem treballat a les sessions amb el grup motor és:

“Generar un espai de trobada entre persones diverses que es troben per enfortir el sentiment de comunitat i pertinença al poble, impactant positivament en la convivència i en l'ús de l'espai públic i els equipaments municipals”.

Què pot arribar a ser la Taula de Convivència i Civisme?

Per fer aquesta explicació molt més dinàmica es va resumir el que ha anat sorgint a les reunions amb el grup motor a través del poema que es va treballar a l'última sessió i que recull què s'imagina el grup que pot arribar a ser la Taula de Convivència i Civisme de Llagostera.

De la Taula de Convivència sento que hi ha molt potencial
De la Taula de Convivència em pregunto quants passos endavant farem
De la Taula de Convivència proposo crear espais de coneixement entre cultures
De la Taula de Convivència desitjo no perdre mai de vista la utopia
De la Taula de Convivència vull que funcioni
De la Taula de Convivència em pregunto com aconseguir els objectius
De la Taula de Convivència confio que tingui un bon resultat
De la Taula de Convivència somio un poble millor
De la Taula de Convivència em pregunto si serem capaços de concretar accions
De la Taula de Convivència escolto idees interessants que fan pensar
De la Taula de Convivència penso que pot ser útil
De la Taula de Convivència desitjo que serveixi d'alguna cosa, amb objectius positius
De la Taula de Convivència vull un espai on tothom es vegi representat i participi
De la Taula de Convivència em pregunto com arribar als objectius
De la Taula de Convivència confio que el grup aconseguirà allò que es proposi
De la Taula de Convivència somio una proposta que porti solucions reals.
De la Taula de Convivència crec que arribarem molt lluny
De la Taula de Convivència sé que podem fer molt
De la Taula de Convivència m'il·lusiona que tothom té la consciència treballada
De la Taula de Convivència desitjo que el que s'ha parlat es tiri endavant
De la Taula de Convivència proposo recollir a més gent de diferents sectors
De la Taula de Convivència dic que anem bé
De la Taula de Convivència en tinc molta esperança/fe
De la Taula de Convivència m'agradaria marcar una diferència de l'abans i el després
(es refereix abans i després de l'existència de la Taula de Convivència).

Socialització de les estratègies identificades

Finalment, una persona jove va exposar les línies estratègiques que s'havien preparat per treballar durant l'última part d'aquesta trobada. Aquestes estratègies sorgeixen tant de la informació de les entrevistes com de les 3 sessions participatives amb el Grup Motor; són **estratègies evolutives** i són la base amb la qual començar a treballar **què esperem d'aquesta taula, qui creiem que n'ha de formar part i com volem organitzar-la.**

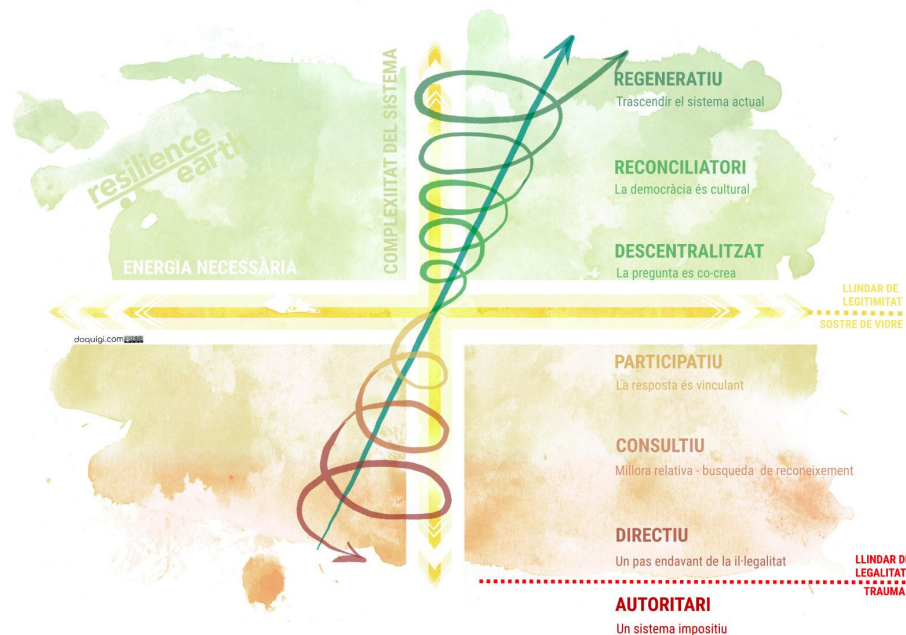
Aquestes estratègies detectades per Llagostera són:

- **E1 Estratègia:** Nodrir i reforçar el sentiment de pertinença al poble, des de la diversitat.
- **E2 Estratègia:** Abordar els conflictes des d'una perspectiva comunitària i restaurativa.
- **E3 Estratègia:** Teixir relacions de reciprocitat entre persones, col·lectius i espais diversos.
- **E4 Estratègia:** Consolidar un sistema comunitari de regeneració de la convivència i la vida en comunitat.

4. L'Espirai Regeneratiu

Iniciem la següent part de la sessió participativa introduint el model de l'espíral regeneratiu aplicat a l'àmbit comunitari, per tal de visualitzar on creuen les persones que s'ha de situar la Taula de Convivència i Civisme.

El desenvolupament regeneratiu entén el desenvolupament com un procés evolutiu que té tendència a la complexitat, tal com la vida mateixa. El desenvolupament és una expressió cultural, i evoluciona com a tal. El marc regeneratiu permet entre d'altres, dissenyar projectes amb un alt grau de «punt palanca», o capacitat transformadora. Aquest marc és rellevant per aquest projecte, ja que ens permet parlar en quin estat es troba la comunitat i quin tipus de relacions volem que emergeixi al territori, visualitzant un tipus de relacions més igualitàries, participatives, obertes i transparent, essent una proposta pionera que visiona una forma de governança regenerativa aplicada al municipi de Llagostera.

Gràfica 1: Model de l'Espirai Regeneratiu

D'aquesta manera, vàrem convidar a les persones que se situïn a l'espíral tenint en compte **com senten que en l'actualitat s'està gestionant la convivència i els conflictes a Llagostera** i, si volen, es convida a exposar aquelles experiències que ha viscut al poble i que tenen relació amb cada un dels nivells mencionats. Alhora, demanem **on creuen que la Taula de Convivència i Civisme hauria de situar-se i per què**.

A continuació, apuntem les **reflexions que les persones varen apuntar per alguns dels nivells de l'espiral regeneratiu**:

TRAUMA

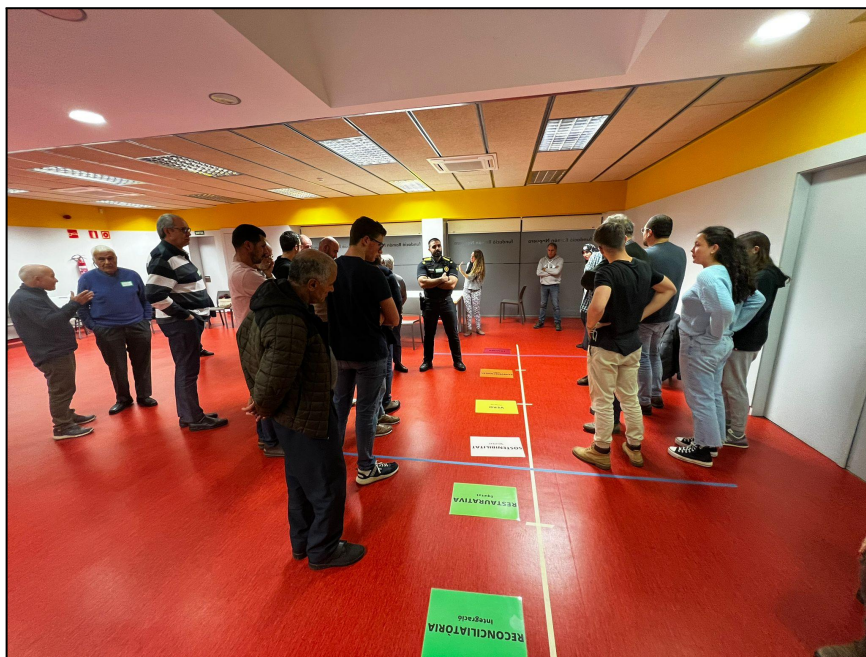
- Algunes persones senten que encara hi ha ferides relacionades amb la Guerra Civil i el franquisme que no s'han acabat de tancar.
- Algunes persones migrades recorden experiències de racisme que han sofert a la porta de casa seva.
- S'assenyalen els desnonaments i els robatoris com a traumes que ha patit la comunitat.
- S'apunta que les denúncies que han fet a la justícia i l'administració no han tingut resultat.
- Durant la sessió sorgeix un conflicte relacionat amb la llengua entre una persona de parla catalana i una persona migrada. Això fa que dues persones abandonin la sessió.

CONVENCIONAL

- Les persones manifesten que s'ha de parlar d'infants, joves i drogoaddicció. Es percep que no hi ha policia ni ajut, només l'Agent Cívic sembla que està a peu de carrer.
- S'apunta també que són les famílies les que s'han de fer càrrec de la situació en la que es troben els seus fills i filles adolescents, i no només l'ajuntament i la policia.

VERD

- En l'àmbit cultural, es percep que hi ha falta de comunicació i falta de comunitat. Impera l'individualisme.
- S'exposa que a Llagostera s'ha perdut el "freno social" entre veïns i veïnes. Això abans ajudava que la comunitat tingués cura de la gent jove i abordessin els problemes que poden generar a l'espai públic

Imatge 4: Recull de patrons durant la dinàmica de l'espiral regeneratiu.

SOSTENIBILITAT

- També s'apunta que les famílies avui en dia treballen 12 hores al dia i és molt complicat estar 100% a sobre dels fills i filles.
- S'exposa que la comunitat hauria de buscar altres mètodes per apropar-se a la gent jove que no siguin mètodes repressius.
- Algunes persones consideren que la comunitat té capacitat per fer les coses millor. Es percep "capacitat de poble".

5. Treball en grup: taules d'estratègies

Finalitzada la dinàmica de l'Espirall Regenerativa, es va convidar a les persones a treballar per **taules de grups reduïts les estratègies presentades anteriorment per les persones del Grup Motor, i que podrien ser la base per començar a definir línies estratègiques i estructura per la Taula de Convivència i Civisme**. Per aquest motiu, es va convidar a la gent a ubicar-se per taules de treball organitzades **segons les estratègies emergents preparades per aquesta primera trobada**.

Les persones es poden moure lliurement per l'espai, aportant les seves idees i comentant-les amb les persones que es van trobant a cada taula. A continuació, es presenten les **principals reflexions i idees que varen sorgir a cada estratègia**:

a) E1: Nodrir i reforçar el sentiment de pertinença al poble, des de la diversitat

Les propostes que van sortir per abordar l'estratègia 1 varen ser:

- Girar-nos pels valors del respecte, la voluntat d'acceptació, la integració i la humanitat.
- Sopar de final de curs per totes les cultures a les escoles.
- Formació en temes d'antiracisme (tant per persones racialitzades com per persones nacionals).

b) E2: Abordar els conflictes des d'una perspectiva comunitària i restaurativa

Aquesta taula de treball que aborda l'estratègia 2, es va centrar en la situació de la gent jove de Llagostera i es van apuntar les següents propostes i reflexions:

- Crear un local per a gent jove on s'ofereixi teatre, ball, entre d'altres. Això ja es va intentar per part de la regidora d'educació, però no va funcionar. Buscar els motius perquè no va tirar endavant.
- Taverna feminista a Ca les Vídues.
- Fer classes de teatre per gent jove a Ca les Vídues
- Repensar l'espai jove de Ca les Vídues, ja que es fa petit per fer depèn quines activitats.
- Es reflexiona sobre com abordar el consum de drogues i l'ús abusiu de les tecnologies. No hi ha un consum responsable, però s'accepta que totes les generacions ho han fet.

c) E3: Teixir relacions de reciprocitat entre persones, col·lectius i espais diversos

Les propostes que van sortir per abordar l'estratègia 3 varen ser:

- Banc del temps
- Borsa de voluntariat
- Grup d'ajuda mútua (cuidadors i cuidadores)
- Agents juvenils (referents)
- Agents comunitaris
- Estimular les relacions intergeneracionals
- Jornades portes obertes d'entitats (fira d'entitats)
- Taula interreligiosa

d) E4: Consolidar un sistema comunitari de regeneració de la convivència i la vida en comunitat

Aquesta taula va debatre entorn a aquesta estratègia la forma i els punts que ha de tenir l'òrgan de participació o Taula de Convivència:

- Format per col·lectius informals
- Ha de ser una Taula que prioritzi el diàleg entre els ciutadans.
- Que en surtin propostes.
- Hi ha d'haver vinculació amb les institucions i la política.
- Que sigui grup actiu que es coordina
- Amb accés voluntari i obert
- En contacte amb l'Agent cívic
- Aproximar-se a la societat (i els seus integrants més marginats)
- Menys burocràcia
- Que hi hagi personal especialitzat i persones diverses. També de les urbanitzacions
- Abordar temes molt concrets.
- Aprofitar lideratges existents de la població i de perfils tècnics i /o polítics
- Formacions per seguir evolucionant

6. Cloenda i properes passes

Per tancar la sessió participativa, es va realitzar una petita dinàmica on es va convidar a tothom a expressar una frase o paraula que dedicarien a les persones que acabin conformat aquesta estructura vilatana, aquesta Taula de convivència i civisme. Les paraules motivadores **expressades per les persones participants durant el final de la sessió s'exposen a continuació en aquest núvol de paraules:**

Gràfica 2: Paraules expressades per les persones al final de la sessió participativa.

Aquesta primera trobada participativa a Llagostera ens ha permès **observar, identificar i validar patrons existents a la comunitat** i que es recullen en les pàgines anteriors. Una primera trobada que ens ha de permetre impulsar amb força una estructura que regeneri la comunitat, abordi les qüestions més urgents en l'àmbit relacional i permeti generar un espai on les persones s'expressin i es puguin mirar cara a cara.

A partir d'ara, les properes fases es centraran en la consolidació i redacció d'un reglament per la Taula de Convivència i Civisme; dues reunions més amb el Grup Motor i una acció corpo-comunitària oberta a tota la població de Llagostera i dirigida per l'organització LoRelacional.

És per això, que **els mesos vinents es pretén:**

- Du a terme una reunió més amb el Grup Motor.
- Realitzar 1 trobada oberta per impulsar la Taula de Convivència.
- Acompanyar els primers passos de la Taula de Convivència i Civisme, amb una estratègia i un reglament propi.

Amb la intenció de continuar impulsant aquest procés comunitari amb el municipi de Llagostera, la present memòria deixa constància de la primera trobada participativa al municipi de Llagostera.

